

**ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ**

Недибалюк Олеся Григорівна

УДК 347.441.4:[336.743:004.738.5](043.2)

**КРИПТОВАЛЮТА ЯК ПЛАТІЖНИЙ ЗАСІБ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ
УКРАЇНИ**

АВТОРЕФЕРАТ

роботи на здобуття освітнього ступеня «Магістр»
спеціальність 081 «Право»

Науковий керівник: к.ю.н., доцент
Мамчур Л.В.

Рецензент: к.ю.н., доцент
Січко Д.С.

Миколаїв – 2019

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність дослідження. Сучасне суспільство розвивається в напрямку, який передбачає лібералізацію всіх сфер його життя. Довгий час ці тенденції не торкалися одного зі стовпів життєвого укладу в більшості держав світу – грошей. Звична схема, що передбачає наявність монополіста (казначейство певної країни) у випуску валюти, формувалася та задовольняла потреби фінансового ринку кілька століть. Альтернативу такій схемі представляє криптовалюта. Але, в силу швидкого зростання ринку криптовалют за останні роки, механізми, що регулюють криптоекономіку ще не сформовані. Межі та обсяг правового регулювання обігу криптовалюти залишаються невизначеними, а учасники ринку не мають механізму захисту своїх прав та законних інтересів.

Ступінь дослідженості теми. Досліджувана тема зумовила пильний інтерес з боку науковців, як вітчизняних, так і іноземних. Вивченням вказаної проблематики в своїх роботах займалися такі вітчизняні автори, як А.Т. Проценко, А.С.Копола, Н.Л.Поливка, В.І.Мазур, та іноземні науковці - Д.С.Вахрушев, С.Б.Вепрев, В.О.Петров, S. Naig, P. Fairbanks та інші.

Проте, з огляду на розмаїття наукових поглядів до питань правової природи смарт-контракту, відсутність усталених наукових підходів, практично повну відсутність судової практики досліджувана тема викликає значний науковий інтерес і вимагає належного теоретичного обґрунтування.

Мета і завдання дослідження. Метою наукової роботи є розроблення комплексу пропозицій щодо законодавчого регулювання обігу та використання криптовалюти, діяльності криптовалютних ринків та вибору того напрямку законотворчої та регулятивної діяльності, яка доцільна в межах сучасної економічної та правової системи України.

Відповідно до мети дослідження в науковій роботі були поставлені та реалізовані наступні завдання:

- визначити генезу грошей, з точки зору еволюції їх форми, здійснити етапізацію розвитку грошей;

- систематизувати інформаційно-технологічні передумови появи криптовалюти та законодавчі ініціативи щодо її регулювання в різних державах світу;
- дослідити сучасні засади функціонування криптовалюти, як нового фінансового інструменту;
- визначити теоретичні засади можливості використання криптовалюти, як засобу платежу;
- виявити наявність і готовність суспільної інфраструктури та спеціалізованих інструментів для використання криптовалюти, як засобу платежу;
- виявити та оцінити характерні підходи до законодавчого регулювання обігу криптовалюти у різних державах світу;
- визначити наявність системи обігу криптовалюти, як засобу платежу за договором;
- дослідити особливості договору цивільно-правового характеру, в якому засобом платежу виступає криптовалюта;
- визначити межі та можливість застосування принципу автономії волі сторін цивільно-правового договору, як основоположного принципу при виборі криптовалюти, як базового засобу платежу за договором;
- визначити можливі правові механізми ефективного закріплення та регулювання обігу криптовалюти, з подальшим її використанням в якості платіжного засобу.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини у сфері обігу криптовалюти на всіх етапах її використання, як засобу платежу, в тому числі, за договором цивільно-правового характеру.

Предмет дослідження є правові процеси регулювання обігу криптовалюти вітчизняних та іноземних регуляторів в контексті обігу криптовалюти, як засобу платежу за договором.

Методологічною основою дослідження стали наукові принципи та методи, що забезпечують об'єктивний та всебічний аналіз процесів і явищ суспільного розвитку.

У роботі використано системний метод – як сукупність науково-правових методів, для проведення глибокого аналізу сфери обігу криптовалюти, як платіжного засобу та можливості її застосування в договірних конструкціях різного виду; метод порівняльного аналізу – при порівнянні характеристик криптовалюти із характеристиками фіатних валют, та відповідно при визначенні місця криптовалюти в системі фінансових інструментів; філософські категорії загального та особливого – при дослідженні спеціальних видів використання криптовалюти, відмінних від доктринальних договірних конструкцій – смарт-контракти та токени; логічний метод – при визначенні особливостей генези криптовалюти та логічних причин, що призвели до виникнення криптовалюти, як платіжного засобу нового формату; метод узагальнення – при співставленні всіх досліджених аспектів застосування криптовалюти, як платіжного засобу в договірних конструкціях.

Апробація результатів магістерської роботи.

Основні положення, висновки і рекомендації роботи доповідалися на XX Всеукраїнській науково-практичній конференції «Могилянські читання – 2018: Досвід та тенденції розвитку суспільства в Україні: глобальний, національний та регіональний аспекти» (Миколаїв, 2017); XXI Всеукраїнській науково-практичній конференції «Могилянські читання – 2018: Досвід та тенденції розвитку суспільства в Україні: глобальний, національний та регіональний аспекти» (Миколаїв, 2018); Курсантсько-студентській конференції «Тенденції та пріоритети реформування приватного права України» (Львів, 2018).

Публікації. За темою магістерської роботи опубліковано статтю у виданні, включеному до переліку фахових видань ВАК України з юридичних наук.

Структура роботи визначається її метою та завданнями. Робота складається зі вступу, трьох розділів, що містять десять підрозділів, висновків, списку використаних джерел (99 найменувань), двох додатків. Загальний обсяг магістерської роботи складає 105 аркушів.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми магістерської роботи, ступінь наукової розробки проблеми дослідження; визначені основна мета і конкретні завдання роботи, її об'єкт і предмет, методологічні, теоретичні та емпіричні основи.

Розділ 1. «Загальнотеоретичні засади використання криптовалюти як законного засобу платежу» присвячений дослідженню передумов появи криптовалюти, як платіжного засобу – виконано етапізацію генезису форм грошей. Розділ складається з трьох підрозділів.

Визначено основні переваги та недоліки системи Блокчейн, що є основою функціонування криптовалюти, як засобу платежу. Проведено аналіз інфраструктури для використання криптовалюти, засобу платежу – об'єкту цивільно-правових відносин.

Проведено глибокий аналіз нормативно-правових актів, що регулюють обіг криптовалюти в різних юрисдикціях – як на рівні регулятора певної країни, так і на міжнародному рівні (з урахуванням наднаціональної природи криптовалюти).

Визначено основні фактори зростання попиту на криптовалюту, як платіжний засіб. До них віднесено: зростанням доступу і використанням Інтернету; кількістю користувачів віртуального співтовариства; збільшення електронної комерції і, зокрема, цифрових товарів, що є ідеальною платформою для віртуальних валют; високий ступінь анонімності порівняно з іншими електронними платіжними інструментами; низькі операційні витрати порівняно з традиційними платіжними системами; швидкість розрахунків, що дозволить знизити трансакційні витрати та створить нові можливості для бізнесу з перенесенням економічної активності в Інтернет.

У процесі дослідження різних точок зору було зроблено висновок, що сприятиме розвитку віртуальних валют створення належної правової основи для обігу криптовалюти, що включає загальне законодавство та специфічні закони, правила й угоди, що регулюють як платежі, так і функціонування віртуальних валют. Незважаючи на протилежність підходів різних юрисдикцій світу до

визначення статусу криптовалюти на законодавчому рівні, факт необхідності такого визначення є беззаперечний. Віртуальні валюти є техніко-економічною інновацією сьогодення, поширення і становлення яких залежатиме від часу і швидкості впровадження науково-технічних досягнень у фінансовій сфері.

Розділ 2. «Механізм практичного використання криптовалют» складається з чотирьох підрозділів і присвячений більш детальному вивченню механізмів використання криптовалюти як платіжного засобу за договором, в контексті чинного законодавства та доктрин цивільного права.

В процесі дослідження поставленого питання, зроблено висновок, що найбільш точною буде характеристика криптовалюти як специфічного об'єкта цивільних прав, що володіє, по-перше, нематеріальною формою, по-друге, здатністю служити універсальним еквівалентом (що є важливою ознакою грошей) і, по-третє, визначаються самими учасниками обороту, механізмом визначення економічного (вартісного) змісту. Незважаючи на безумовну схожість окремих характеристик криптовалюти з грошима і розрахунковими одиницями платіжних систем, вона має власні характерні риси для кваліфікації в якості окремого об'єкта цивільних прав.

Досліджено нормативно-правові акти, що визначають статус та характерні риси платіжних засобів в цивільному праві України. На основі вивчення чинного законодавства зроблено висновок, що ...

На основі проведеного аналізу констатовано, що юридичній науці і законодавству необхідно сформулювати універсальні принципи регулювання обігу криптовалюти. Наразі, для такого формулювання наявні об'єктивні технічні обмеження які ускладнюють достовірне встановлення чіткого зв'язку всіх елементів розрахункових правовідносин з конкретною юрисдикцією.

Для вирішення вказаної проблеми запропоновано застосовувати норми міжнародного приватного права. В такому разі, вибір юрисдикції регулювання договірних відносин, в яких криптовалюта є засобом платежу, має вирішуватись відповідно до загальноприйнятих норм міжнародного приватного права.

Особливу увагу було приділено обґрунтуванню важливості застосування до принципів автономії волі сторін та свободи договору в контексті вибору ними криптовалюти в якості засобу платежу при виконання цивільно-правового договору. В результаті було зроблено висновок, що коло платіжних засобів не може бути обмежено лише фіатною валютою, з урахуванням норм чинного законодавства та судової практики.

Обґрунтовано необхідність внесення змін до ЦК України та проведено порівняльний аналіз редакцій цивільного кодексу в частині визначення характеристик платіжного засобу.

Запропоновано викласти статті 177 та 205 ЦК України в наступній редакції:

Редакція прийняття від 16.01.2003 року	Чинна редакція	Редакція, що пропонується
<p>Стаття 177. Види об'єктів цивільних прав</p> <p>1. Об'єктами цивільних прав є речі, у тому числі гроші та цінні папери, інше майно, майнові права, результати робіт, послуги, результати інтелектуальної, творчої діяльності, інформація, а також інші матеріальні і нематеріальні блага.</p>	<p>Стаття 177. Види об'єктів цивільних прав</p> <p>1. Об'єктами цивільних прав є речі, у тому числі гроші та цінні папери, інше майно, майнові права, результати робіт, послуги, результати інтелектуальної, творчої діяльності, інформація, а також інші матеріальні і нематеріальні блага.</p>	<p>Стаття 177. Види об'єктів цивільних прав</p> <p>1. Об'єктами цивільних прав є речі, у тому числі гроші, криптовалюта та цінні папери, інше майно, майнові права, результати робіт, послуги, результати інтелектуальної, творчої діяльності, інформація, а також інші матеріальні і нематеріальні блага.</p>
<p>Стаття 205. Форма правочину. Способи волевиявлення</p>	<p>Стаття 205. Форма правочину. Способи волевиявлення</p>	<p>Стаття 205. Форма правочину. Способи волевиявлення</p>

<p>1. Правочин може вчинятися усно або в письмовій формі. Сторони мають право обирати форму правочину, якщо інше не встановлено законом.</p>	<p>1. Правочин може вчинятися усно або в письмовій (електронній) формі. Сторони мають право обирати форму правочину, якщо інше не встановлено законом.</p>	<p>1. Правочин може вчинятися усно, в письмовій (електронній) формі або у формі комп'ютерного протоколу. Сторони мають право обирати форму правочину, якщо інше не встановлено законом.</p>
--	---	--

Детально досліджено поняття смарт-контракту та можливості застосування такого інструменту в рамках цивільного законодавства України. Запропоновано визначення для терміну «смарт-контракт», а саме - смарт-контракт – різновид угоди в формі закодованих математичних алгоритмів, укладення, зміна, виконання і розірвання яких можливо лише з використанням комп'ютерних програм (Блокчейн платформ) в рамках мережі Інтернет.

Проведено класифікацію «класичних» договорів, які так чи інакше мають певний елемент смарт-контрактів.

Розділ 3. «Сучасний стан відносин з використання криптовалюти в Україні» складається з трьох підрозділів. У вказаному розділі більш детально визначено сучасний стан законотворчої діяльності у сфері обігу криптовалюти, з цією метою проведено детальний аналіз наявних законопроектів. Додатково проведено аналіз судової практики, з метою визначення практичного аспекту захисту порушених прав сторони договору в якому засобом платежу виступала криптовалюта.

Досліджено такий вид набуття криптовалюти, як її «видобування» - майнінг. Визначено, що майнінг необхідно розглядати загалом як один вид діяльності - обробку даних в блокчейн-реєстрі, внаслідок якої можна видобути криптовалюту.

Досліджено норми чинного законодавства поза межами цивільного права – в сфері адміністративного, кримінального податкового права – з метою визначення ризиків, що може потягнути за собою діяльність з використання криптовалюти, як платіжного засобу.

Проведено порівняльний аналіз наявних законопроектів в сфері обігу криптовалюти: Проект Закону про обіг криптовалюти в Україні №7183 від 06.10.2017 та Проект Закону про стимулювання ринку криптовалют та їх похідних в Україні №7183-1 від 10.10.2017.

ВИСНОВКИ

У **висновках** роботи викладено підсумки здійсненого дослідження, наведено теоретичні узагальнення і вирішення нової наукової задачі щодо визначення меж та законодавчої бази регулювання процесу обігу криптовалюти в цивільному праві України. Сформульовано пропозиції з удосконалення чинного законодавства України в частині визначення статусу криптовалюти, як платіжного засобу за договором цивільно-правового характеру.

В результаті цього дослідження були зроблені наступні висновки:

1. У процесі свого розвитку гроші приймали різні форми. Зміна форм відбувалася через необхідність відповідати тим економіко-правовим особливостям, що склалися в конкретний етап розвитку суспільства. В період своєї еволюції гроші набували таких форм: архаїчна форма товарного еквівалента (худоба, хутро, мушлі, сіль тощо); закріплення за золотом ролі загального еквівалента; перехід до золотозлиткового, а пізніше і золоторезервного стандарту;

- етап переходу до паперових або кредитних грошей; еволюція кредитних грошей, які зазнали ряд змін: вексель, банкнота, чек, кредитні та дебетові картки; процес переходу до електронної (безготівкової) форми; криптовалюти, як окрема форма платіжного засобу.

Криптовалюта (від англ. Cryptocurrency) – вид цифрової валюти, емісія та облік якої засновані на асиметричному шифруванні і застосуванні різних криптографічних методів захисту, таких як Proof-of-work та/або Proof-of-stake.

Функціонування системи відбувається децентралізовано в розподіленій комп'ютерній мережі

2. Появі криптовалюти передували масштабні дослідження в області шифрованих транзакцій. Після створення першої криптовалюти – біткоіна та протягом подальшого його використання, під впливом серії хакерських атак в сукупності з повідомленнями про використання криптовалюти для здійснення анонімної злочинної діяльності в мережі, постала необхідність законодавчого регулювання обігу криптовалюти.

Кожна країна має власну позицію щодо законодавчого закріплення обігу криптовалюти, характерні ознаки такої позиції зумовлені національними, економічними, правовими, соціальними, психологічними особливостями та досвідом використання криптовалюти.

3. Технологія блокчейн, завдяки якій і функціонує криптовалюта, забезпечує основні її переваги та особливості: прозорість, анонімність, децентралізацію, швидкість операцій, захищеність, вільний вибір міри участі та дефляційну природу, що унеможливує настання інфляції.

Зі зростанням обсягів еквівалентного обміну за участю криптовалюти збільшувалась диференціація визначення криптовалюти, її оподаткування, міри свободи обігу і використання як платіжного засобу у різних державах світу.

4. Природа криптовалюти забезпечує можливість її використання не лише для накопичення, а і для використання як платіжного засобу. Перевагами такого використання є: неможливість шахрайства з боку покупця, низька комісія, легкість установки та використання.

Вагомими є недоліки криптовалюти, які обмежують можливість її використання як платіжного засобу, а саме висока волатильність попиту та ціни на біткоін, що ускладнює ціноутворення, облік та фінансове планування.

Волатильність - у загальній статистиці показник, який характеризує коливання часових рядів. У фінансовій статистиці характеризує тенденцію ринкової ціни або доходу змінюватися з часом. Є одним з найважливіших фінансових показників в управлінні фінансовими ризиками, де становить собою

міру ризику використання фінансового інструмента за заданий проміжок часу. Найчастіше вираховується середня волатильність.

На нашу думку, забезпечити повноцінне функціонування криптовалюти, як обмінного еквівалента в межах юрисдикції України можливо лише прийнявши пакет нормативно-правових актів для мінімізації ризиків.

5. Зростає кількість спеціалізованих розрахункових платформ, їх інформаційно-технічна потужність зростає відповідно до попиту з боку користувачів криптовалюти. Але постає питання готовності національної інфраструктури в частині наявності телекомунікаційних засобів, в першу чергу доступу до цифрової мережі, що стимулювало б використання криптовалюти.

6. Основна проблема регулювання криптовалюти у світі полягає в тому, що криптовалюта і діяльність, пов'язана з нею, виходять за рамки будь-якої юрисдикції, існують окремо і децентралізовано від будь-якої країни. Для вирішення вказаної проблеми, доцільним вбачається застосування норм міжнародного приватного права. В такому разі, вибір юрисдикції регулювання договірних відносин, в яких криптовалюта є засобом платежу, має вирішуватись відповідно до загальноприйнятих норм міжнародного приватного права.

7. В рамках чинного законодавства України відносини щодо обігу криптовалюти не можуть бути віднесені до будь-якої з наявних сфер обігу готівкових та безготівкових коштів, зокрема: до обігу грошових коштів, оскільки у криптовалюти відсутня фізична форма; до обігу іноземної валюти, – криптовалюта має глобальний, наддержавний характер, відсутня будь-яка прив'язка до держави; до обігу електронних грошей та використання платіжних засобів, – криптовалюта не має емісійного характеру; до цивільних правовідносин щодо регулювання діяльності із цінними паперами, – криптовалюта не має ознак документа – відповідної форми та інших характерних рис цінного паперу, але наявна ознака подільності, що не притаманна цінним паперам; до грошового сурогату, – у криптовалюти відсутні ознаки документа у вигляді грошових знаків.

Недоцільним є запровадження такого фінансового інституту як «національна криптовалюта», оскільки це суперечить самій природі криптовалют,

виключає саме ті позитивні її властивості, які і сприяють популярності криптовалюти на міжнародних фінансових ринках.

Криптовалюта є симбіозом існуючих матеріальних одиниць і форм наявних фінансових інститутів, що характеризує її, як самодостатню систему відмінну від вже врегульованих та закріплених в національному законодавстві систем. Це означає, що регулювання криптовалюти також повинно бути спеціалізованим, враховувати її специфічні характеристики та особливості обігу.

На нашу думку, позиція законодавця зумовлена небажанням відступити від доктринального підходу визначення системи платіжних засобів та розширення такої системи шляхом включення до неї криптовалюти, як платіжного засобу особливого роду, що відрізняється від фіатних грошей, але подібна до них значно більше ніж до товару, грошового сурогату чи фінансового активу.

Недоречним є і регулювати криптовалютні операції як бартер, адже криптовалюта не є товаром, а виступає саме засобом платежу – аналогічно до грошей.

8. Можна умовно виділити види «класичних» контрактів, які так чи інакше мають певний елемент смарт-контрактів, на наступні умовні категорії: паперова (електронна) форма з автоматизованою системою грошових транзакцій; паперова (електронна) форма з елементами, виконуваними в автоматичному режимі; паперова (електронна) форма і її точна копія, записана комп'ютерним кодом; договір повністю у формі комп'ютерної програми.

Окремо стоїть питання правового закріплення, що застосовується до таких відносин, питання про застосування імперативних норм, що регулюють відповідні правовідносини, а також податкові нюанси. Як правило, алгоритми таких автоматизованих процесів прописуються однієї зі сторін договору і саме вона має вирішальний вплив на систему. За своєю природою договори, які повністю записані у вигляді коду і є «смарт», повинні бути розміщені в системі, де жодна зі сторін не контролює можливість виконання коду самотійно, а є тільки учасником.

Смарт-контракт – різновид угоди в формі закодованих математичних алгоритмів, укладення, зміна, виконання і розірвання яких можливо лише з використанням комп'ютерних програм (Блокчейн платформ) в рамках мережі Інтернет.

9. Принцип свободи договору полягає у тому, що сторони самостійно визначають умови (зміст) договору. Відповідно до ст. 628 ЦК України це означає, що сторони договору мають право на волевиявлення. Згідно з цією статтею, умови договору поділяються на такі, що віднесені на розсуд сторін і узгоджені ними, і такі, що є обов'язковими згідно з актами цивільного законодавства. Диспозитивні основи в цивільному праві надають можливість вибору між кількома варіантами поведінки в межах, встановлених законом, а також у відповідних випадках визначити зміст цивільних прав і обов'язків, розпоряджатися суб'єктивними правами на свій розсуд.

Законодавство в сфері обігу криптовалюти повинно діяти на засадах доцільності і визначеності практичних аспектів такої діяльності, мінімізації ризиків тиску на господарську діяльність в сфері криптовалюти та забезпечення можливості для використання криптовалюти як платіжного засобу, а отже нагальним виступає питання розширення наявного переліку форм вираження зобов'язання за договором, та відповідно, включити у вказаний перелік криптовалюту.

10. Зважаючи на досить низький рівень законодавчої активності в сфері регулювання криптовалюти в Україні та високий рівень обігу криптовалюти на території держави, доцільним є впровадження комплексу нормативно-правових та організаційно-економічних заходів щодо закріплення основних правових ознак криптовалют та специфіки їх обігу. На нашу думку, пріоритетним є виконання наступних дій на законодавчому рівні: визначення основних термінів та регулювання криптовалютних відносин шляхом прийняття спеціалізованого закону, де буде закріплена система правил для запобігання зловживанням у сфері обігу криптовалюти.

Враховуючи досвід інших держав світу, доречним є закріпити у новому законі таке визначення криптовалюти:

Криптовалюта – цифрове представлення вартості, що може бути використане для розрахунку за товари і/чи послуги, обмінюватись на державну валюту, або іншу віртуальну валюту, переказується з використанням систем електронної обробки даних і функціонує, як засіб обміну, рахункова одиниця і спосіб нагромадження.

Визнання криптовалюти альтернативним засобом платежу в цивільно-правових відносинах у якості іншого обмінного еквіваленту національній валюті. Поширити на відносини з володіння криптовалютою та її використання як способу оплати цивільно-правових договорів загальні норми які розповсюджуються на право приватної власності.

Закріпити за національним фінансовим регулятором повноваження щодо встановлення порядку створення та діяльності криптовалютних бірж, спеціалізованих платформ та їх ліцензування, моніторингу всіх криптовалютних транзакцій, визначення порядку ідентифікації суб'єкту криптовалютних операцій. Таким чином, регулятор буде мати можливість встановити додаткові вимоги для гарантування безпеки криптовалютних конвертаційних операцій та додатково запровадити процедуру роботи з претензіями, які можуть виникнути у компаній-операторів в процесі реалізації права на зайняття ліцензійною діяльністю. Таким регулятором може виступити вже існуючий орган – Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку.

Законодавство в сфері обігу криптовалюти повинно діяти на засадах доцільності і визначеності практичних аспектів такої діяльності, мінімізації ризиків тиску на господарську діяльність в сфері криптовалюти та забезпечення можливості для використання криптовалюти як платіжного засобу.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ

1. Недибалюк О.Г. Законодавче регулювання обігу криптовалюти в Японії. *Університетська молодь для сталого майбутнього України*: матеріали студент.наук. конфер. Миколаїв. Лист. 2017 р. С. 103-1107.
2. Недибалюк О.Г. Криптовалюта як засіб платежу за договором. *Університетська молодь для сталого майбутнього України*: матеріали студент.наук. конфер. Миколаїв. Лютий. 2019 р. С. 98-102.
3. Недибалюк О.Г. Потреба правового закріплення та регулювання обігу криптовалюти в Україні. *Тенденції та реформування приватного права України*: студент.наук. конфер. Львів. 2018 р. С. 112-114.
4. Мамчур Л.В., Недибалюк О.Г. Цивільно-правові реалії допустимості використання смарт-контракту у договірних відносинах. *Історико-правовий часопис: науковий журнал*. №2 (12). Луцьк. 2018 р. С. 90-94.

АНОТАЦІЇ

Недибалюк О.Г. Криптовалюта як платіжний засіб в цивільному праві України. – Робота на здобуття освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 081 «Право» – Чорноморський національний університет імені Петра Могили, Миколаїв, 2019.

Магістерську роботу присвячено дослідженню сфери обігу криптовалюти та визначення місця криптовалюти в системі платіжних засобів в цивільно-правових відносинах. У роботі визначено базові поняття, в тому числі поняття криптовалюти як платіжного засобу особливого виду. Дослідження ґрунтуються на вивченні історичних аспектів еволюції платіжних засобів, що призвели до появи такого платіжного засобу як криптовалюта. Проведено аналіз недоліків, переваг та особливостей договорів де засобом виконання зобов'язання виступає криптовалюта. Розроблено напрямки подолання недоліків, що виникають при практичному використанні криптовалюти при розрахунках. Запропоновано

внесення змін до чинного законодавства та сформовано основні аспекти для створення нового профільного законодавства у сфері обігу криптовалюти.

Ключові слова: криптовалюта, платіжний засіб, свобода договору, договір, смарт-контракт.

Nedibalyuk O.G. Cryptovolume as a means of payment in civil law of Ukraine. - Paper on obtaining an educational degree «Master» in specialty 081 «Law» - Petro Mohyla Black Sea National University, Nikolaev, 2019.

The master's paper is devoted to the study of the sphere of circulation of cryptography and the determination of the place of cryptology in the system of payment means in civil law relations. The paper defines the basic concepts, including the notion of crying as a means of payment of a special kind. The research is based on the historical aspects of the evolution of payment instruments that have led to the emergence of such a payment instrument as a cryptographic currency. The analysis of shortcomings, advantages and features of contracts where the means of fulfillment of the obligation is creep currency. Directions of overcoming the disadvantages that arise in the practical use of cryptographic calculations in calculations are developed. The proposed amendments to the current legislation and formed the main aspects for the creation of new profile legislation in the field of cybercurrency.

Key words: cryptocurrency, tender, freedom of contract, contract, smart-contract.